

agrupació excursionista atalaia

FEDERADOS A:

federación catalana de montaña

federación catalana de esquí

comité de exploraciones subterráneas de cataluña

asociación española de camping y caravana

CARRER ANSELM CLAVE, 3 - TELEFON 2931257 - VILANOVA I LA GELTRU

C I R C U L A R P E R A L S S O C I S
Febrer del 1.969

Resum de l'any 1.968

Finalitzat l'any 1968 creiem oportú de presentar unes estadístiques sobre les realitzacions portades a cap durant aquesta anyada. Algunes xifres, naturalment, són relatives, ja que el nombre de participants en una activitat no indicarà pas una quantitat de diferents persones que s'hi dediquin, sinó que moltes vegades serà la repetició d'un grup, més o menys nodrit, aplicat a aquella afecció que els resulta més idònia.

Revisant les dades de la Secció de Muntanya, veiem que s'han efectuat 104 sortides amb una participació total de 1.032 excursionistes. Desglosant aquestes sortides tenim que s'han organitzat dos campaments socials (Aiguaviva - Lurdes) que sumen 111 tendes i 400 acampadors. Es participà en altres campaments intersocials (Mirador de la Pena - Monastero - Bastaràs) amb un total de 7 tendes i 15 acampadors.

S'organitzaren dues marxas socials (Descripció i Operació Piscis) que movilitzaren 131 associats, entre marxadors i controls. Es participà en quatre marxas i "rallyes" intersocials, prenent-hi part 79 marxadors.

Els afeccionats a l'escalada han fet quatre sortides, amb una participació de 35 escaladors.

Els membres del G. E. T., entre prospeccions i descensos, han efectuat 34 sortides, participant-hi 174 afeccionats a l'espeleologia. A més, aquest actiu grup organitzà un curset d'iniciació, assistí al campament espeleològic de Bastaràs, ha promogut l'edició del recull d'espeleologia "SOTERRANIA", i presentà a l'Entitat la pel·lícula "El insólito mundo subterráneo", produïda per espeleòlegs barcelonins.

Els afeccionats a l'esquí realitzaren tres excursions col·lectives (La Molina -

Rasos de P. - Llessuí) participant-hi 95 esquiadors. S'organitzaren les competicions socials corresponents, prenent-hi part 15 socis en el campionat masculí i 3 en el femení.

S'ha fet una sola sortida turística en autocar (a Rupit i embassament de Sau). Altres dues excursions programades, fallaren per manca d'inscripcions.

Referent a activitats culturals, s'oferí als socis la conferència il·lustrada amb diapositives "Alpinisme a l'Àfrica", dels escaladors Anglada i Pons, i la de "Tailandia", que ens presentà el senyor Perkins. Un grup de 5 socis assistí a la festa de la Cançó de Muntanya que se celebrà a Montblanc. La Secció de Cultura ha ingressat a la biblioteca 37 llibres, 31 d'ells procedents de donatius, i ha efectuat un sorteig mensual d'un llibre als socis de la secció. Ha editat 11 circulars, una d'elles extraordinària, per als socis de l'Agrupació. Confeccionà el recull històrico-toponímic que es donava als participants de la cursa social i ha publicat diverses lliçons de català al butlletí.

La Secció fotogràfica ha organitzat 5 concursos, en els quals han concorregut 86 participants amb un total de 135 obres presentades.

La Secció Folklorica ha programat 14 audicions de sardanes, de les quals 11 han estat totalment costejades per la Secció i "Amics de la Sardana". Han continuat igualment els cursets per ensenyar a ballar-les.

Com a actes dits correntment "socials" esmentarem el repartiment de premis, en la festivitat de Sant Bernat de Menton, amenitzat amb una sessió de diapositives. En Santacana oferí també una sessió de cinema amb pel·lícules filmades en el curs de diverses excursions, marxes i campaments. Es participà en les populars Comparses celebrant el consegüent ball-refresc. Es jugà un partit de fútbol, amb la corresponent "costellada", i també es feren els corresponents balls d'entrada a la neu i de fi d'any.

Cloem aquest capítol consignant que s'han celebrat en el seu dia les dues Assemblees Generals Ordinàries que marca el Reglament, i a les quals han assistit un total de 51 socis.

Secció de Muntanya i Escalada

Després de la passada Assemblea d'aquesta Secció, ha quedat constituïda la junta de la manera següent:

President: Hel·leni Marqués
Vice President: Josep Julià
Secretari: Pere Molins
Tresorer: David Vidal
Vice Secretari: Joan Ferrer
Vocal Espeleologia: Antoni Ferrer
Vocal Escalada: Alvar Archilla
Vocals Material: Pere Farré
Antoni Campillo

Vocal Mat. Espeleo.: Albert Bayo

En l'Assemblea General Ordinària, celebrada el passat mes de Desembre, hom acordà, entre altres coses, augmentar la quota d'aquesta Secció, deixant-la a 5 pessetes mensuals.

NOTICIARI

Noticiari

Continua la febre urbanitzadora al sector de ponent de la riera del Foix. Excursionistes que el passat desembre acudiren, com cada any, a la font d'Horta a fer verd, ens comuniquen que la masia de La Creu s'ha convertit en centre d'una novella urbanització, amb el corresponent paradador i snak-bar inclòs.

Aquell célebre itinerari de Cubelles, Trencarroques, La Creu, Font d'Horta i Castellet, ha quedat definitivament esborrat dins una complicada xarxa de pistes aptes solament per als posseïdors de vehicles motoritzats.

Necrològiques

Hem de lamentar la defunció del pare dels nostres associats Teresa i Ignasi Quintas. A ells, i a en Jesús Santacana, fill polític del finat, els hi expressem el nostre sincer condol.

* * *

Ens ha sorprès la notícia de la mort del publicista Joan Bonavia, més conegut en els cercles excursionistes amb el pseudònim de "Bernat del Gaià". Especialitzat en l'estudi de la història i les llegendes medievals, periòdicament apareixien els seus articles a "Senders", "El Eco de Sitges" i altres publicacions. La seva última obra, "Guimerà", editada per l'Arxiu Bibliogràfic de la U. E. C. tingué gran difusió dins la nostra entitat, en la qual tenia bons amics.

Descansi en pau l'excel·lent excursionista i escriptor Joan Bonavia i Jacas.

* * *

L'any excursionista ha estat clòs amb luctuosos fets que han provocat un total de cinc morts. La tragèdia de les Gorges del Freser feu empal·lidir —tractant-se

d'uns noiets molt joves— la notícia dels altres accidents del Monteixo i del Teide. Fem ressaltar aquests fets per precisar que l'alta muntanya pot resultar perillosament fatal a la mínima imprevisió o imprudència, tant si es tracta d'excursionistes joves com de veterans carregats d'experiència.

No ens cansarem de recomenar moderació a més d'un soci eixelebrat, farcit d'entusiasmes tartarinescos. Confondre la prudència amb la covardia pot costar-nos un tribut excessivament oneros. Procurem guardar a la MUNTANYA el respecte que, no hi ha dubte, es mereix.

A la Vall de Núria, els dies 5 i 6 de Gener passats, el nostre amic i company de Vilafranca, en Jordi Carbonell i Batet, trobà la mort, per accident, en el curs d'una travessia en aquell massís.

Lamentem aquesta pèrdua, ja que era un excel·lent company, espeleòleg; era Vocal d'Espeleologia de l'Agrupació Excursionista "Catalunya" de la veïna població.

Va ésser enterrat en el poble de Querals, a la Vall mateixa de Núria, i els funerals van ésser en el seu poble natal, el dissabte dia 11 de Gener, als quals va assistir una representació de la nostra Entitat.

G. E. T.

El Grup Espeleològic de la nostra Entitat, amb la col·laboració de la Creu Roja de Vilanova i la Geltrú, ha organitzat un petit Curset de Socorrisme, a fi de donar a conèixer a tots els socis i simpatitzants de l'Atalaia, nocions de primeres ajudes, a Muntanya, per així poder organitzar en un futur pròxim un Grup de Socorrisme.

Preguem a tots els que hi estiguin interessats, que passin a informar-se pel nostre Local Social.

El Castell de Cunit

Cunit fins fa pocs anys era un petit poblet que llinda amb Cubelles, a ponent d'aquest últim poble. En passar per la carretera del litoral en direcció a Calafell, pocs forasters s'hi deturaven. En pocs anys, gràcies al fenòmen turístic, s'ha revitalitzat i actualment, junt amb el nucli de Segur, és un dels prometedors centres d'estiueig del nostre litoral. El terme queda situat a la comarca del Baix Penedès.

Generalment hom ignora —apart els habitants del poble— que a Cunit hi hagués (i que en subsisteixin vestigis) un castell. Durant molts anys, Cunit —igualment com Segur— fou lligat amb Cubelles, del castell del qual depenia, fins que en temps relativament recents aconseguí independitzar-se'n. De la seva capella romànica — dedicada a Sant Cristòfor — se'n parla anteriorment al segle XIII. Era de dimensions molt reduïdes i l'any 1593 s'acordà la seva reconstrucció. Una ampliació s'efectuà l'any 1755. L'antiga capella, avui dia és ocupada per la sagristia de l'església nova, a la qual s'anexà.

Segons la "Història de Cubelles" de Mossén Avinyó, de la qual extraïem la major part de les dades que esmentem, en un memorial d'actes de l'Arxiu de la Catedral de Barcelona, hi ha un document sense data i que es pot situar entre els anys 1131 a 1162, on el compte Ramon Berenguer IV fa donació a Dalmau de Conit i a la seva descendència, del castell de Conit. En un document del Cartoral de Sant Cugat, datat el 1177, referent a Castelldefels i l'Eramprunyà, hi signen "Dalmaci de Conilt" i "Guillelmi de Conilt". Es possible que aquests personatges procedissin de la comarca de l'Anoia, ja que en altres documents de Sant Cugat els veiem lligats amb interessos situats en aquelles terres.

En tot el segle XII veiem el noble Dalmau, primer senyor del castell de Cunit,

designat el seu cognom en les formes següents. Conit (1131-1162), Conilt (1177), Cunido (1188), Cunid (1188) i Cunit (1198). Altres llinatges similars (Chonil, Conil) fan referència a possessions situades a Tàrrega i a Salmella.

En tot el segle XIII la quadra de Cunit, igualment com les de Vilanova, Rocacrespa, Segur, Enveja i Aderró, s'esmenten com a possessions situades dins el terme i jurisdicció del castell de Cubelles. L'any 1287, un document de l'Arxiu de la Corona d'Aragó diu que Dalmau de Cunit (segon d'aquest llinatge) i el cavaller de Segur, venien obligats a fer hosts, o sia servir el Rei amb homes d'armes, el mateix que els altres cavallers feudataris que habitaven en el terme del castell de Cubelles.

El 1352, "Jacme March", senyor de la baronia d'Eramprunyà, fa reclamació de potestat de la casa de la Sentiu (Gavà) al donzell "Eimeric de Conit". En el fogatge dels anys 1365-1370, s'esmenta com a propietari de la "Quadra de la Centiu", igualment a n'Eimeric de Cunit, mes el 1373 veiem fer novament aquella reclamació de potestat per part del cavaller March d'Eramprunyà, aleshores al donzell Berenguer de Cunit. Aquest Berenguer de Cunit posseïa en el fogatge de 1359 les Quadres de Cunit i Segur, les quals comptaven un total de 25 focs.

Cunit, igualment com altres feudes del castell de Cubelles, fou cedit a últims del segle XIV a Bernat de Fortià, incorporant-se novament a la corona quan els bens d'aquell noble foren confiscats.

En tot el segle XV no trobem notícies del Castell i Quadra de Cunit. El 1530 Mossèn Miquel Ferrer, senyor de la Quadra de Sant Cristòfor de Cunit, és curador i procurador dels pubills de Joan Bargalló. La casa Bargalló era de les més poderoses de Cunit, com ho eren Vilase-

ca, el mas Caralt, el mas Vendrell, mas d'en Mata i Segur.

A últims del segle XVI es senyor del castell i quadra de Cunit, mossèn Vicens Mollet, que té com a procurador Miquel Mollet, germà seu. El 1667, Carles de Llupià, amb el caràcter de Carlà Major del castell i terme de Cubelles i Vilanova, es ensems senyor dels castells i quadres de Cunit, Gallifa, Segur i Rocacrespa.

A començos del segle actual el castell de Cunit s'estava enrunant. El seu propietari era en Joan Braquer i Roger (més conegut amb el nom de "Baró de Cunit"),

el qual fou batlle de Vilanova i feu restaurar l'edifici convertint-lo en casa pairal. Està situat al costat del poble de Cunil, separat d'aquest per la riera, convertida avui en avinguda de trànsit. Restauracions posteriors han contribuït a la desaparició de tot vestigi que delati un edifici medieval. Avui dia és un xalet senyorial de gran presència, cosa que ajuda a conservar la denominació popular d'"El Castell". Actualment, ens diuen, és propietat d'uns súbdits alemanys.

J. VIRELLA

Secció de Cultura

Coneguem l'idioma

per A. RION

ELS DOS ACCENTS, AGUT I GREU

En català tenim dues menes d'accents gràfics l'acent agut (´) i l'accent greu (`)

Quan, segons les regles d'accentuació gràfica, de les quals ja vam parlar, cal accentuar una **a** ens servirem sempre de l'accent greu (germà, català, màxim, fàcil). Quan cal accentuar una **i** o una **u** ho farem sempre amb accent agut (camí, jardí, física, única, oportú).

La **e** i la **o** poden portar dos accents. Portaran acent agut quan tinguin el so tancat (cançó, excursió, néixer, església) i accent greu quan el tinguin obert (café, cinquè, això, dòcil).

Veiem, doncs, que només ofereixen dubte a l'hora d'accentuar, la **e** i la **o** en les quals cal guiar-se per la pronunciació, encara que potser no sempre és prou clara. Fixeu-vos en aquests exemples i noteu la diferència entre la **e** i la **o** tancades i obertes.

El senyor **marquès** ha manat que li **marqués** la roba amb el seu escut.

He **comprès** que volia que ho **comprés** tot.

Primer s'ha sentit un soroll; **després** s'ha **després** la roca.

La **dona dóna** menjar al seu fill.

Hi ha unes **mores** que mengen **móres**.

Si a l'hora d'escriure un mot, no veiem prou clara aquesta diferència hurem de recórrer al Diccionari.

I sobretot llegir força, això és el que més ens ajudarà a saber escriure'l bé.

Sorteig

En el sorteig corresponent al mes de Gener ha estat premiat el soci Teresa Quintas Soler amb el llibre "Educació cívica i inserció social", autor Jean Jousse-lin.

El soci premiat pot passar a recollir el llibre qualsevol dimarts o dijous de 8 a 10 del vespre; caduca als 60 dies del sorteig.

En cas de no ésser recollit, passarà a formar part de la nostra biblioteca.

G. E. T.

EL PESSEBRE DE L'ATALAIA

Diversos membres del Grup espeleològic de la nostra entitat van col·locar, per segona vegada, el pessebre subterrani, en la cavitat de la Merla, a Roda de Barà.

Aquesta cova té 125 m. de recorregut de galeries. L'acte fou dut a terme el dia 22 de Desembre. El pessebre fou col·locat a la "Sala gran", central, de la cova, i era construït dintre una cantimplora, oberta pel centre, per on foren introduïdes les figures. Al costat de la cantimplora i dintre d'un tub de plàstic hom deixà un vers escrit per l'amic Antoni Castelló, pare d'un dels nostres joves espeleòlegs.

La poesia diu així:

ALS VISITANTS DEL NOSTRE PESSEBRE

Que la PAU de NADAL vingui a vós
i pogueu copsar-la dins vostre,
i us faci brillar els cristalls del rostre
la pira de PAU que abranda els cors.
Res no hi fa que la ràbia i el gos,
i l'odi, i la guerra i el monstre
vagin furgant dins l'entranya nostra
per foragitar-la amb el baf traïdor.
Una mica de PAU, de Pau de NADAL,
amb sentor de pessebre i de molça!
Una engruna de PAU del PORTAL
que posi al llavi una saliva dolça,
per guarir tot allò que fa mal
i entonar, riallers, un càntic de GLORIA.

G. E. T. Cova de la Merla.
Nadal del 1968

Una vegada acabada la col·locació,
pujarem a l'exterior, on ho celebrarem
amicalment i modestament.

A. Bayo

Secció fotogràfica

I Concurs fotogràfic d'Espeleologia (E. R. E. de Reus)

Durant la segona quinzena de novembre de l'any passat, tingué lloc al Museu de Reus, aquest concurs, organitzat per l'E.R.E., de Reus, de l'Agrupació Exc. Catalunya, amb motiu de la I Setmana d'Iniciació a l'Espeleologia. Amb fotografies de diversa qualitat obtingueren el primer èxit aquest grup de novells elements que van tenir la iniciativa de programar aquest concurs.

Afiliats a la nostra societat i també de la Secció fotogràfica s'hi presentaren i obtingueren notables èxits amb obres de blanc i negre i transparències.

Classificació "Blanc i Negre"

- Premi d'Honor: Joan Gayà, de Reus
- 1.— Jordi Trilla, de Reus
 - 2.— Antoni Ferrer, de Vilanova i la Geltrú
 - 3.— Jordi Muñoz, de Reus

Classificació "Diapositives"

- Premi d'Honor: Antoni Toldrà, de Barcelona.
- 1.— Joan Gayà, de Reus
 - 2.— Jesús Santacana, de Vilanova i la Geltrú
 - 3.— Antoni Jordana, de Reus

Activitats realitzades de setembre del 1968 a gener del 1969

SETEMBRE

Dies 1-15: Excursió al refugi Baldrich.
Vocal: J. Candela. 3 assistents.
Dia 15: Excursió de escalada a la paret de la Talaia.
Vocal: A. Bayo. 3 assistents.
Dies 7-8: Excursió a Roda de Berà i Bonastre.
Vocal: J. Ferrer. 6 assistents.
Dies 31-1: Excursió de prospecció a Bonastre.
Vocal: A. Bayo. 2 assistents.
Dia 29: Participació al I Curset de Escalada a Vilafranca.
Vocal: J. Ferrer. 8 assistents.

OCTUBRE

Dies 5-6: Campament Social de Tardor i II del Penedès.
Vocal: Comissió. 330 acampadors.
Dies 11-13: Participació al III Campament Regional d'Espeleòlegs a Bastaràs (OSCA).
Vocal: G. E. T. 7 assistents.
Dies 11-13: Excursió al Refugi Baldrich.
Vocal: J. Fusté. 7 assistents.
Dia 27: Espeleologia a Sant Miquel d'Olèrdola.
Vocal: J. Ferrer. 5 assistents.
Dies 26-27: Espeleologia a l'avenc de la "Sivinota", Garraf.
Vocal: P. Ferrer. 3 assistents.
Dies 31-1: Gran castanyada al cim de la Talaia. Vocal: S. Malrrás.

NOVEMBRE

Dies 2-3: Espeleologia a l'avenc de "l'Esquerrà".
Vocal: A. Archilla.
Dies 1-3: Excursió travessa a Rupit-Tavertet-Vilanova de Sau.
Vocal: A. Ferrer. 6 assistents.

Dies 31-1: Espeleologia a les coves de Sitges.
Vocal: P. Ferrer. 4 assistents.
Dia 17: Travessia Vilanova-Mas del Artís-Casa Alta-Pla Palmeres-Vilanova.
Vocal: J. Fusté. 6 assistents.
Dia 24: Travessia a Vallgrassa-Plana Novella-Jafra-Can Mercet - Sitges-Vilanova.
Vocal: I. Poch. 15 assistents.

DESEMBRE

Dia 1: Espeleologia a la cova de la Merla.
Vocal: S. Marrugat. 11 assistents.
Dia 8: Operació "Piscis" de Gavà a Beges.
Vocal: Comissió. 27 assistents.
Dies 14-15: Espeleologia a l'avenc d'en Pere.
Vocal: P. Ferrer. 7 assistents.
Dies 21-22: Col·locació del Pessebre a la Cova de la Merla.
Vocal: G. E. T. 10 assistents.
Dia 22: Travessia Vilanova-Mas Artís-Can Ramonet-Vilanova.
Vocal: J. Juliá. 2 assistents.
Dia 31: Festa de fi d'Any al estatge social.

GENER 69

Dies 4-6: Excursió a Bagà-Ref. S. Jordi-Puigcerdà.
Vocal: J. Juliá. 3 assistents.
Dia 5: Espeleologia a l'Arcada Gran Coll de l'Ordal.
Vocal: J. Bertrán. 4 assistents.
Dies 4-6: Travessia invernal i esquí a Núria-Nou Creus-Pic de l'Infern-Núria.
Vocal: M. Ferrer. 24 assistents.
Dia 12: Travessa a Sitges-Jafra - Can Planas-Can Llussa-Garraf.
Vocal: L. Daviu. 7 assistents.

(Els articles reflexen només les opinions de llurs autors)

XI MARXA SOCIAL

23 Març 1969

President: Antoni Llurba, Secretari: Manuel Montoliu, Direcció Circular: Xavier Capdet.

PROXIMA INAUGURACION

(14 de Febrero de 1.969)

de

VICKY

Ultimas novedades en pantalones de caballero, señora y niño

Descuentos a los señores socios

Calle Cabanyes, 2

Villanueva y Geltrú